

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОЛЕДЖ

Циклова комісія музики і хореографії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б.Жильцов

« 11 » 09 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ХОРОВИЙ КЛАС ТА ПРАКТИКА РОБОТИ З ХОРОМ

для студентів

спеціальності	014 Середня освіта
освітнього рівня	молодший спеціаліст
предметної спеціальності	014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти

Програма № 1243/19

(підпис) _____ (прізвище, ініціали) _____

« _____ » 20 19 р.

Київ – 2019

Розробник:

Кифенко Анна Миколаївна,
викладач циклової комісії музики і хореографії Університетського коледжу
Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач:

Кифенко Анна Миколаївна,
викладач циклової комісії музики і хореографії Університетського коледжу
Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії
музики і хореографії

Протокол від « 29 » серпня 2019 року № 1

Голова циклової комісії музики і хореографії Т.В.Романова

Робочу програму перевірено « 30 » серпня 2019р.

Заступник директора з навчально-методичної роботи З.Л. Гейхман

Заступник директора з навчальної роботи Я.В.Карлінська

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. (_____), « ____ » _____ 20__ р., протокол №

—

на 20__/20__ н.р. (_____), « ____ » _____ 20__ р., протокол №

—

на 20__/20__ н.р. (_____), « ____ » _____ 20__ р., протокол №

—

на 20__/20__ н.р. (_____), « ____ » _____ 20__ р., протокол №

—

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання, оцінювання	Українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	1 /30	
Курс	1	
Семестр	1	2
Кількість змістових модулів з розподілом:	1	1
Обсяг кредитів	0.5	0.5
Обсяг годин, в тому числі:	15	15

Аудиторні	13	13
Модульний контроль	2	2
Форма семестрового контролю		

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання, оцінювання	Українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	4 / 120	
Курс	2	
Семестр	3	4
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	2
Обсяг кредитів	2	2
Обсяг годин, в тому числі:	60	60
Аудиторні	58	58

Модульний контроль	2	2
Форма семестрового контролю	Залік	

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання, оцінювання	Українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	4 / 120	
Курс	3	
Семестр	5	6
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	2
Обсяг кредитів	2	2

Обсяг годин, в тому числі:	60	60
Аудиторні	58	58
Модульний контроль	2	2
Форма семестрового контролю		

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання, оцінювання	Українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	6 /180	
Курс	4	
Семестр	7	8
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	3

Обсяг кредитів	1,5	4,5
Обсяг годин, в тому числі:	45	12 5
Аудиторні	41	117
Модульний контроль	4	10
Самостійна робота	-	8
Форма семестрового контролю		Екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу - підготовка висококваліфікованих фахівців за обраною спеціальністю, удосконалення професійних умінь і навичок хормейстерської діяльності, співацької культури, формування творчого підходу до професії.

Завдання курсу :

- ознайомлення майбутніх фахівців з науково-теоретичними основами хорового співу як виду мистецтва; \
- формування музично-слухової активності в процесі роботи навчального хорового колективу;
- розвиток вокально-хорових та виконавсько-творчих навичок в системі свідомого володіння голосом;
- практичне застосування прийому ланцюгового дихання;
- ознайомлення з прийомами та методами керування хором та їх практичне опанування;
- оволодіння сучасними методами і формами педагогічної діяльності, новими інтерактивними технологіями навчання;
- формування творчого, компетентнісного підходу до педагогічної діяльності.

В процесі вивчення дисципліни «Хоровий клас та практика роботи з хором» в студента мають бути сформовані такі компетентності:

Загальні:

- застосування методів самовиховання, орієнтованих на систему індивідуальних, національних, загальнокультурних цінностей;
- здатність до аналізу та синтезу;
- спроможність до комплексного розв'язання проблем;
- вміння використовувати інформаційно-комунікативні засоби та інноваційно-педагогічні технології у процесі вирішення професійних завдань;
- здатність до освоєння нового;
- мотивація до покращення якості результату;
- вміння використовувати інформаційно-комунікативні засоби та інноваційно-педагогічні технології у процесі вирішення професійних завдань.

Фахові:

- усвідомлення соціальної значущості своєї майбутньої професії, володіння мотивацією до здійснення професійної діяльності;
- демонструвати предметну та сучасну базу знань;
- здатність реалізовувати навчальні програми базових курсів у різних освітніх установах;
- готовність застосовувати сучасні методики і технології, в тому числі й інформаційні, для забезпечення якості навчально-виховного процесу освітнього закладу;
- здатність професійно взаємодіяти з учасниками культурно-просвітницької діяльності;
- володіння методами навчання і виховання засобами музичного мистецтва;
- застосування професійно-профільованих знань у музичній діяльності (за видами);
- здатність до творчості.

Предметні:

- володіння академічною манерою співу, емоційним і тембровим забарвленням звуку, виразною мімікою, артистичністю;
- теоретичний та музикознавчий аналіз хорової партитури;
- спроможність характеризувати інтонаційно-звукову специфіку творів різних стилів;
- здатність до визначення хорових труднощів та вміння застосувати методичні прийоми їх подолання;
- володіння основними прийомами хорового диригування;
- готовність до професійного психофізіологічного володіння собою під час концертних виступів.

3. Результати навчання за дисципліною:

- володіти співацьким голосом та диханням;
- аналізувати хорові твори;
- вміти визначати жанр, характер твору, засоби музичної виразності, форму музичного твору;
- володіти грою хорової партитури;
- користуватися прийомами передачі агогіки, динаміки, штрихів, темпів, схем;
- знати правила інтонування інтервалів у мелодичному та гармонічному викладі;
- вміти працювати з хором над основними елементами хорової звучності;
- знати основи хорознавства;
- створювати репертуарний фонд для майбутньої творчої роботи;
- розуміти особливості музичної мови, орієнтуватись в музичних жанрах;
- володіти виконавськими навичками для збагачення музичних вражень дітей;
- бути креативним, толерантним, харизматичним.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів та тем	усього	Розподіл годин між видами робіт	
		Аудиторних	
		Практичні	Модульний контроль
Змістовий модуль 1. Основи вокально-хорового мистецтва			
Тема 1. Постава хориста, засвоєння елементів академічної манери співу.	4	4	-
Тема 2. Дихання, атака звуку, інтонація.	4	4	-
Тема 3. Інтонування, горизонтальний стрій.	4	4	-
Тема 4. Інтонування звукоряду, тетраходів.	3	1	2
Разом:	15	13	2
Змістовий модуль 2. Звукоутворення як виконавський засіб вокально-хорового мистецтва			
Тема 1. Вдосконалення вокально-хорової техніки.	4	4	-
Тема 2. Опанування штрихів.	4	4	-
Тема 3. Вдосконалення елементів хорової звучності.	4	4	-
Тема 4. Вокальна техніка – напрацювання якості звуку, строю, артикуляції, дикції.	3	1	2
Разом:	15	13	

Назва змістових модулів та тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт		
		Аудиторних		
		Практичні	Модульний контроль	
Змістовий модуль 3. Звукоформування як культура та естетика хорового вокалу				
Тема1. Ланцюговий тип дихання як важливий специфічний елемент хорової виразності.	4	4	-	
Тема2. М'яка, тверда, придихова атака звуку.	4	4	-	
Тема3. Знайомство з основами хорознавства.	4	4	-	
Тема4. Формування вокально-хорових навичок	6	6	-	
Тема5. Робота над строем на матеріалі хорових творів навчального репертуару.	4	4	-	
Тема 6. Робота над артикуляцією на матеріалі хорових творів навчального репертуару.	8	8		
Змістовий модуль 4. Інтонування, горизонтальний стрій.				
Тема 1. Хоровий стрій.	4	4		
Тема 2. Правила інтонування.	6	6		
Тема3. Інтонування звукоряду, тетраходів.	4	4		
Тема4. Робота над горизонтальним (мелодичним) строем в хорових партіях.	4	4		
Тема 5. Робота над гармонічним строем на матеріалі навчального репертуару	6	6		
Тема 6. Інтонування тризвуків.	6	4	2	
Разом:	60	58	2	
Змістовий модуль 5. Теоретичні основи вокально-хорового мистецтва				
Тема 1. Розвиток хорового мистецтва в Україні	4	4		
Тема 2. Хоровий спів як вид виконавського мистецтва	4	4		
Тема 3. Історія вокально-хорової освіти у навчальних закладах різного типу (X-XVIII ст.).	4	4		
Тема 4. Напрямки розвитку української хорової культури (XIX-XX ст.). Творчість М.Леонтовича.	4	4		
Тема 5. Концертний репертуар шкільного і студентського хору з творів українських авторів.	4	4		
Тема 6. Напрямки розвитку хорової культури в	4	4		

першій половині ХХ ст.			
Разом:	28	28	
Змістовий модуль 6. Вертикальний стрій.			
Тема1. Спів гармонічних вправ	4	4	
Тема2. Відпрацювання навичок чистого інтонувани акордів (по К. Пігрову).	4	4	
Тема 3. Робота над вертикальним строем (гармонічним) в хорових творах.	6	6	
Тема 4. Слухання та аналіз звучання відомих хорових колективів.	4	4	
Тема 5. Спів гармонічних тризвуків		4	
Тема 6. Мажорні гами.	4	4	
Тема 7. Мінорні гами.	6	4	2
Разом:	24	30	2

	СЪО	Розподіл годин між видами робіт
--	------------	--

	Аудиторних		
	Практичні	Модульний контроль	
Змістовий модуль 7. Хорове мистецтва в Україні XXI століття			
Тема 1. Хорова творчість композиторів В. Сильвестрова, М. Скорика, Є.Станковича.	4	4	-
Тема 2. Хоровий жанр в творчості І. Алексійчук, Б.Фільц, Б. Працюк.	6	6	-
Тема 3. Хорова творчість сучасних хорових колективів Києва.	6	6	-
Тема 4. Хорова творчість сучасних хорових колективів України.	6	6	-
Тема 5. Робота над хоровими творами українських композиторів XXI століття.	8	8	
Змістовий модуль 8. Розвиток хорового мистецтва Європи			
Тема 1. Становлення хорових жанрів у Західній Європі.	4	4	
Тема 2. Упорядження принципів церковноспіву в період церковної реформи у IV-VI ст.	6	6	
Тема 3. Жанрові особливості меси, літургії всенішної.	4	4	
Тема 4. Знаменний розспів.	4	4	
Тема 5. Григоріанський хорал.	6	6	
Тема 6. Виникнення опери та її вплив на розвиток хорової музики.	6	4	2
Разом:	60	58	2
Змістовий модуль 9. Засоби музичної виразності в хоровому виконавстві.			
Тема 1. Елементи музичної мови в хоровій музиці: мелодія, гармонія, структура, метро ритм, нюанси,	4	4	
Тема 2. Робота над багатоголосними творами гармонічного викладу.	8	8	
Тема 3. Робота над багатоголосними творами поліфонічного викладу.	8	8	
Тема 4. Методика роботи над динамічними відтінками в хоровому творі.	8	8	
Тема 5. Музичні темпи.	8	8	
Разом:	36	36	

Змістовий модуль 10. Ансамбль як категорія хорового виконавства.

Тема1. Ансамбль в хорі – художня єдність сумісного виконання	8	8	
Тема2. Ритмічний ансамбль	8	8	
Тема 3. Вокальний ансамбль	8	6	2
Разом:	24	22	2

Назва змістових модулів та тем	усього	Розподіл годин між видами робіт		
		Аудиторних		
		Практичні	Модульний контроль	
Змістовий модуль 11. Вдосконалення навичок та знань, набутих в попередні роки навчання. Застосування всіх типів техніки вокально-хорового дихання.				
Тема1. Робота над творами <i>a cappella</i> , змістом якої є опрацювання компонентів хорової звучності – хорового строю та ансамблю.		8	8	-
Тема2. Продовження роботи над ланцюговим диханням, різними прийомами атаки звукоутворення.		6	6	-
Тема 3. Спів багатоголосних творів у гармонічному та поліфонічному викладі, відхилення в інші тональності.		6	6	-
Тема 4. Вдосконалення спілкування з хоровим колективом: робота над інтонацією, ансамблем, вокалізацією та дикцією		8	6	2
Разом:		28	26	2
Змістовий модуль 12.Становлення виконавського задуму в процесі самостійної роботи диригента над хоровим твором.				
Тема 1. Основні етапи освоєння хорового твору диригентом.	6	6	-	
Тема 2. Аналіз хорового твору.	5	3	2	
Тема 3. Диригентсько-технічне опанування хорового твору.	4	3	1	
Тема 4. Загальний план художнього виконання: агогіка, динаміка, музичне фразування, вокально-темброва виразність.	4	3	1	
Разом:	19	15	4	

Назва змістових модулів та тем	усього	Розподіл годин між видами робіт		
		Аудиторних		
		Лекції	Практичні	Модульний контроль
Змістовий модуль 13. Основи репетиційної роботи диригента з хоровим колективом.				
Тема 1. Розучування твору з хором.	4	4	2	
Тема 2. Основні педагогічні принципи в роботі з хоровим колективом.	4	4	2	
Тема 3. Роль диригентського жесту та різноманітних допоміжних прийомів в процесі розучування твору.	4	4	2	
Тема 4. Технічне, виразне диригування і його значення в процесі розучування твору з хором.	4	4	2	
Тема 5. Особливості роботи над одним твором і над цілою програмою.	4	4	2	
Тема 6. Види вокальних вправ в хоровому колективі.	4	4	2	
Тема 7. Особливості хорових жанрів.	4	4	2	
Тема 8. Камерний хор як тип сучасного хорового колективу .	4	4	2	
Тема 9. Процес підготовки диригента до роботи з хоровим твором.	4	4	2	
Тема 10. Виконавська інтерпретація хорового твору.	4	4	2	
Разом:	40	40	20	
Змістовий модуль 14. Стильові особливості хорової духовної музики.				
Тема 1. Усвідомлення сутності головних служб релігійно-духовної культури.	4	4	-	
Тема 2. Жанри православного Богослужіння	8	8	-	

та виконавська інтерпретація хорових творів.			
Тема 3. Творчість М. Леонтовича у роботі студентського хорового колективу.	8	8	-
Тема 4. М.Леонтович – майстер хорових обробок.	10	8	-2
Тема5. Формування навичок роботи диригента з творами шкільного репертуару.	8	6	2
Тема 6. Методи самостійної роботи у вивченні хорової партитури.	4	4	2
Разом:	54	52	6
Модуль 15. Методичні основи роботи з дитячим хором			
Тема 1. Специфіка вокальної роботи в дитячому хорі.	6	6	
Тема 2. Роль свідомості та слуху в вокальній роботі з хором.	6	6	
Тема3. Методологія репетиційно-виконавського процесу.	6	6	
Тема 4. Проблеми ансамблю, строю та дикції у дитячому хорі.	7	6	1
Тема 5. Організаційні моменти концертної діяльності хору.	8	6	2
Тема 6. Механізми творчого спілкування	6	5	1
Всього:	41	35	4

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи вокально-хорового мистецтва

Тема 1.Постава хориста, засвоєння елементів академічної манери співу.

Правила постави хориста. Формування елементарних навичок ансамблевого хорового співу, артикуляція голосних звуків. Правила вокальної орфоєпії.

Основні поняття: хор, постава, дикція, артикуляція, ансамбль.

Тема2. Дихання, атака звуку, інтонація. Робота над диханням в хорі. Ланцюгове дихання. Практичне засвоєння поняття атаки звуку (тверда, м'яка, придихова). Поняття про унісон, октавний унісон.

Основні поняття: унісон, дихання, діафрагма, м'яке та тверде піднебіння, вдих, видих, затримка повітря.

Тема3. Інтонування, горизонтальний стрій. Правила інтонування. Малі та великі інтервали. Відпрацювання навичок хорового співу на матеріалі вправ та хорового репертуару.

Основні поняття: інтервали, унісон, ансамбль, кантілена.

Тема4.Інтонування звукоряду, тетракордів. Горизонтальний стрій в хорових партіях. Інтонування мажорних, мінорних трізвуків. Інтонування септакордів. Спів мажорних та мінорних гам.

Основні поняття: трізвук, септакорд, стрій, унісон, ансамбль.

Рекомендовані джерела:

Основна література: 1,2; 1,5; 1,6; 1,7; 1,1.

Додаткова література: 2,1; 2,6; 2,2; 2,3; 2,8.

Змістовий модуль 2. Звукоутворення як виконавський засіб вокально-хорового мистецтва

Тема1. Вдосконалення вокально-хорової техніки. Напрацювання якості звукоутворення та вокально-хорової звучності. Особливості дикції, артикуляції. Вокальний слух. Формування музично-слухової активності та розвиток естетичного сприйняття музично-хорового тексту.

Основні поняття: інтервали, ансамбль, дикція, звукоутворення, звуковедення.

Тема2. Опанування штрихів. Штрихи legato, nonlegato, staccato. Оволодіння різними видами звуковедення. Досягнення виразного виконання музично-хорових засобів (динаміка, нюансування, агогіка, фразування, звуковедення, штрихи, метроритм, темп, тембр) в процесі інтерпретації хорового твору.

Основні поняття: агогіка, динаміка, штрихи, ансамбль, дикція, звукоутворення, звуковедення.

Тема3. Вдосконалення елементів хорової звучності.

Ансамбль (вокальний, динамічний, ритмічний, тембральний). Стрій (горизонтальний, вертикальний). Нюанси. Робота диригента над художньою інтерпретацією хорового твору. *Основні поняття:* дихання, стрій, висока співацька позиція, нюанси.

Тема4. Вокальна техніка – напрацювання якості звуку, строю, артикуляції, дикції.

Робота над строєм, артикуляцією, дикцією на матеріалі хорових творів навчального репертуару. Досягнення виразного виконання музично-хорових засобів (динаміка, нюансування, агогіка, фразування, звуковедення, штрихи, метроритм, темп, тембр) в процесі інтерпретації хорового твору

Основні поняття: артикуляція, стрій, дикція, хоровий репертуар.

Рекомендовані джерела:

Основна література: 1,2; 1,5; 1,6; 1,7; 1,7.

Додаткова література: 2,1; 2,6; 2,2; 2,3; 2,4.

Змістовий модуль 3 . Звукоформування як культура та естетика хорового вокалу

Тема 1. Ланцюговий тип дихання як важливий специфічний елемент хорової виразності. Дихальні вправи. Робота над співучістю та кантиленністю хорових творів. Робота над гнучкістю та рухливістю голосу.

Ключові слова: хор, хорове дихання, кантиленність, хорова партія, діапазон.

Тема 2.М'яка, тверда, придихова атака звуку.. Комплекс вокально-хорових вправ. Робота над ланцюговим диханням, різними прийомами атаки звукоутворення. Робота над виробленням навичок м'якої (переважно), твердої, придихової атаки звуку в залежності від характеру твору.

Ключові слова: хор, атака звуку, хорова партія, звукоутворення.

Тема 3. Знайомство з основами хорознавства.

Види та типи хорів. Розташування хору. Діапазон хорових партій. Поняття про регістр співацького голосу. Дитячий хор.

Ключові слова: хор, вид хору, тип хору, діапазон.

Тема4.Формування вокально-хорових навичок

Робота над виробленням єдиної манери співу. Набуття навичок чистоти інтонування – підвищення гостроти мелодичного та гармонічного слуху. Формування вокального слуху. Робота над досягненням однорідного, рівного звучання по всьому діапазону голосу.

Ключові слова: дихання, вокальний слух, інтонування, мелодичний та гармонічний стрій.

Тема5. Робота над строем на матеріалі хорових творів навчального репертуару.

Робота на мелодичним строем з позначеннями в хорових партіях. Робота над гармонічним строем з позначеннями в хорових партіях. Робота над виробленням загального унісону хору. *Ключові слова:* хор, стрій, унісон, хорова партія.

Тема 6. Робота над артикуляцією на матеріалі хорових творів навчального репертуару. Робота над формуванням манери академічного співу. Робота над заокругленням голосних звуків. Правила вокальної орфоєпії. Послідовність роботи над музичним твором: ознайомлення з піснею, розучування, художнє виконання.

Ключові слова: хор, артикуляція, унісон, хорова партія.

Тема7. Робота над дикцією на матеріалі хорових творів навчального репертуару.

Робота над характером вимови тексту в співі (розспів, декламація, вокалізація, скоромовка). Робота над вокалізацією хорових творів.

Ключові слова: хор, дикція, стрій, хоровий твір, вокалізація.

Рекомендовані джерела:

Основна література: 1,2; 1,5; 1,6; 1,7; 1,1.

Додаткова література: 2,1; 2,6; 2,2; 2,3; 2,8.

Змістовий модуль 4. Інтонування, горизонтальний стрій.

Тема 1. Мелодичний стрій. Вокально-технічні вправи. Гармонічний стрій. Робота над творами асарелла. *Ключові слова:* хор, стрій, хоровий твір, вокалізація.

Тема 2. Правила інтонування. Інтонування великих інтервалів. Інтонування малих інтервалів. Інтонування збільшених інтервалів. Інтонування зменшених інтервалів.

Ключові слова: хор, стрій, тенденція до підвищення звуку, тенденція до пониження звуку.

Тема3. Інтонування звукоряду, тетраходів. Інтонування мажорних гам. Інтонування мінорних гам. Інтонування мажорних та мінорних тетраходів.

Ключові слова: хор, інтонування, гама, тенденція до підвищення звуку, тетраход.

Тема4. Робота над горизонтальним (мелодичним) строем в хорових партіях.

Робота з жіночою групою хору. Робота з чоловічою групою хору. Робота над окремими фразами, реченнями хорових творів. Робота над досягненням мелодичного строю всього хору.

Ключові слова: хор, інтонування, унісон, хорова партія, стрій.

Тема 5. Робота над гармонічним строем на матеріалі навчального репертуару.

Робота над гармонічним строем з хоровими партіями С 1, А1. Робота над гармонічним строем з хоровими партіями С 2, А2. Робота над гармонічним строем з хоровими партіями С 1, С2, А1, А2. *Ключові слова:* хорова партія, інтонування, стрій, мелодія.

Тема 6. Інтонування тризвуків. Інтонування мажорних тризвуків. Інтонування мінорних тризвуків. Інтонування збільшених тризвуків. Інтонування зменшених тризвуків. *Ключові слова:* великі інтервали, малі інтервали, з тенденцією до розширення, з тенденцією до звуження.

Рекомендовані джерела:

Основна література: 1,2; 1,5; 1,6; 1,7; 1,1.

Додаткова література: 2,1; 2,6; 2,2; 2,3; 2,4.

Змістовий модуль 5. Теоретичні засади вокально-хорового мистецтва

Тема 1. Розвиток хорового мистецтва в Україні. Стародавній релігійний хоровий спів. Партерний хоровий спів. Значення хорової творчості Миколи Дилецького в утвердженні раннього партерного стилю в Україні. Видатні майстри Українського партерного співу М.Березовський, Д.Бортнянський, А.Ведель. Робота над хоровими творами VIIст. (духовні концерти). *Ключові слова:* хоровий спів, партес, хоровий концерт, релігійний спів.

Тема 2. Хоровий спів як вид виконавського мистецтва. Історія вокально-хорової освіти у навчальних закладах різного типу (X-XVIII ст.). Вокально-хорова освіта в монастирях, міських школах. Навчання співу у духовних училищах, та духовних семінаріях, у школах-студіях при архієрейських кафедрах. Робота над хоровими творами VIIст. (канти, псалми, релігійні пісні). *Ключові слова:* вокально-хорова освіта, хоровий спів, духовні школи, школи-студії.

Тема 3. Історія вокально-хорової освіти у навчальних закладах різного типу (X-XVIII ст.). Основні ознаки вокально-хорової освіти різних навчальних закладів України (X-XVIII ст.). Києво-Печерський розспів. Острозький ірмологіон. Найважливіші особливості розвитку хорової культури України першої половини XX ст. *Ключові слова:* хоровий спів, партес, хоровий концерт, релігійний спів.

Тема 4. Напрямки розвитку української хорової культури (XIX-XX ст.). Вивчення хорової творчості українських композиторів (XIX-XX ст.). Хорова творчість М. Леонтовича. Робота над творами асаpella М.Леонтовича. Хорова творчість М. Дилецького. *Ключові слова:* хорова творчість, хорові твори, українські композитори, хорові жанри.

Тема 5. Концертний репертуар шкільного і студентського хору з творів українських авторів. Робота над добром навчального репертуару з творів українських авторів. Робота над творами концертного репертуару шкільного й студентського хору з творів українських авторів. Творчість Б. Фільц. *Ключові слова:* концертний репертуар, шкільний хор, студентський хор, українські композитори.

Тема 6. Напрямки розвитку хорової культури в першій половині XXст. Вивчення хорової творчості українських композиторів першої половини XXст.. Знайомство з хоровими творами українських композиторів першої половини XXст. Творчість Є. Станковича. *Ключові слова:* концертний репертуар, українські композитори, хорова творчість, засоби музичної виразності.

Рекомендовані джерела:

Основна література: 1,2; 1,5; 1,6; 1,7; 1,1.

Додаткова література: 2,1; 2,6; 2,2; 2,3; 2,4.

Змістовий модуль 6. Вертикальний стрій.

Тема1. Спів гармонічних вправ. Робота над акордами : T, S, D, D7. Робота над хоровими творами гармонічного викладу. Робота над гармонічними труднощами в творах гармонічного викладу. *Ключові слова:* гармонічний стрій, акорд, хорова партія, хоровий твір.

Тема2. Відпрацювання навичок чистого інтонування акордів (по К. Пігрову). Робота над інтонуванням чистих інтервалів. Робота над інтонуванням великих інтервалів. Робота над інтонуванням акордів. *Ключові слова:* гармонічний стрій, акорд, хорова партія, хоровий твір.

Тема3.Робота над вертикальним строєм (гармонічним) в хорових творах. Продовження роботи над вертикальним строєм в творах навчального репертуару. Робота з хоровими партитурами (умовні позначення в хорових партіях правил інтонування). *Ключові слова:* вертикальний стрій, навчальний репертуар, хорова партія, хоровий твір.

Тема 5. Спів гармонічних тризвуків. Продовження роботи над інтонуванням мажорних тризвуків. Продовження роботи над інтонуванням мінорних тризвуків. Продовження роботи над інтонуванням збільшених тризвуків. Продовження роботи над інтонуванням зменшених тризвуків. *Ключові слова:* вертикальний стрій, мажорний тризвук, мінорний тризвук, зменшений тризвук, збільшений тризвук.

Тема 6. Мажорні гами. Продовження роботи над інтонуванням мажорних гам, гама C-dur. Інтонування гами B-dur. Інтонування гами F-dur. Інтонування гами G-dur. *Ключові слова:* великі інтервали, малі інтервали, тенденція до підвищення, мелодичний стрій.

Тема 7. Мінорні гами. Продовження роботи над інтонуванням мінорних гам, гама a-moll. Інтонування гамig-moll. Інтонування гами d-moll. Інтонування гами f-moll. *Ключові слова:* великі інтервали, малі інтервали, тенденція до підвищення, мелодичний стрій.

Рекомендовані джерела:

Основна література: 1,1; 1,4; 1,6; 1,5.

Додаткова література: 2,2; 2,4; 2,3; 2,2.

Змістовий модуль7. Хорове мистецтва в УкраїніXXI століття

Тема 1. Хорова творчість композиторів В. Сильвестрова, М. Скорика, Є.Станковича. Знайомство особливостями хорového письма композиторів В. Сильвестрова, М. Скорика, Є. Станковича. Слухання хорových творів композиторів В. Сильвестрова, М. Скорика, Є. Станковича. *Ключові слова:* композитор, хорový твір, інтерпретація, хорова партитура, жанр.

Тема 2. Хорový жанр в творчості І. Алексійчук, Б.Фільц, Б. Працюк.

Знайомство особливостями хорového письма композиторів І. Алексійчук, Б.Фільц, Б. Працюк. Слухання хорových творів композиторів І. Алексійчук, Б.Фільц, Б. Працюк. *Ключові слова:* композитор, хорový твір, інтерпретація, хорова партитура, жанр.

Тема 3. Хорова творчість сучасних хорových колективів Києва. Хор імені Григорія Верьовки. Діяльність хоровой капели «Дударик». Хорова капела «Думка». Хор «Київ». Академічний камерний хор «Хрещатик». *Ключові слова:* композитор, хорový твір, інтерпретація, диригент, хорový колектив.

Тема 4. Хорова творчість сучасних хорových колективів України. Академічний камерний хор «Вінниця». Галицький камерний хор «Євшан». Хорова капела «Орея». Камерний хор «Cantemus». *Ключові слова:* композитор, хорový твір, інтерпретація, диригент, хорový колектив.

Тема 5. Робота над хорowymi творами українських композиторів ХХІ століття. Робота над хорowymi творами М.Шуха. Твори асаpellaВ. Полевої, Р. Підлубняка, Т. Мудрака. *Ключові слова:* композитор, хорový твір, інтерпретація, диригент, хорový колектив.

Рекомендовані джерела:

Основна література: 1,1; 1,4; 1,6; 1,8.

Додаткова література: 2,2; 2,4; 2,3; 2,2.

Змістовий модуль 8. Розвиток хорového мистецтва Європи.

Тема 1. Становлення хорových жанрів у Західній Європі. Розподіл хоровой музики на народну, професійну світську та культову. Жанрові різновиди хоровой музики в музичній культурі окремих народів, що обумовлені їх національними особливостями. *Ключові слова:* композитор, хорова музика, жанр, диригент, хорový колектив.

Тема 2. Упорядження принципів церковного співу в період церковної реформи у ІV-VI ст. Розповсюдження та канонізація монодичного, григоріанського співу. Виникнення ранніх зразків багатоголосся середньовіччя – органуму, центри

церковної хорової музики середньовіччя. *Ключові слова:* григоріанський хорал, хорова музика, монодія, знаменна нотація.

Тема3. Жанрові особливості меси, літургії та всенощної. Жанрові особливості меси, літургії та всенощної. Робота над творами меси. Робота над творами Літургії. Робота над творами Всенічної. *Ключові слова:* хорова музика, літургійні твори, меса, регент.

Тема4. Знаменний розспів. Знайомство із знаменною нотацією. Робота над творами знаменного розспіву. Основні особливості знаменного розспіву. *Ключові слова:* знаменний розспів, знамена, хор, фраза.

Тема 5. Григоріанський хорал. Знайомство із григоріанським хоралом. Робота над творами григоріанського хоралу. Основні особливості григоріанського хоралу. *Ключові слова:* григоріанський хорал, хор, фраза, мотив.

Тема 6. Виникнення опери та її вплив на розвиток хорової музики. Перша опера «Дафна» Якопо Пері. Поява нових жанрів хорової музики – кантати, ораторії (Італії, Німеччини). Робота на творами оперного жанру. *Ключові слова:* опера, жанр, речитатив, хор, лібрето.

Рекомендовані джерела:

Основна література: 1,1; 1,4; 1,6; 1,5.

Додаткова література: 2,2; 2,4; 2,3; 2,2.

Змістовий модуль 9. Засоби музичної виразності в хоровому виконанні.

Тема 1. Елементи музичної мови в хоровій музиці: мелодія, гармонія, структура, метро ритм, нюанси. Робота над мелодичним та гармонічним ансамблем в творах навчального репертуару. Робота над хоровими творами *a cappella*, змістом яких є опрацювання компонентів хорової звучності – хорового строю, ансамблю та нюансів. *Ключові слова:* ансамбль, мелодія, структура твору, нюанси.

Тема2. Робота над багатоголосними творами гармонічного викладу. Продовження роботи над творами гармонічного викладу *a cappella*. Продовження роботи над творами гармонічного викладу з супроводом. Робота над гармонічним строєм. *Ключові слова:* стрій, мелодія, нюанси, гармонічний ансамбль.

Тема3. Робота над багатоголосними творами поліфонічного викладу. Продовження роботи над творами поліфонічного викладу *a cappella*. Продовження роботи над творами поліфонічного викладу з супроводом. Робота над поліфонічним ансамблем. *Ключові слова:* поліфонія, стрій, мелодія, ансамбль, хорова партія.

Тема 4. Методика роботи над динамічними відтінками в хорovому творі. Динаміка у хорovому співі. Робота над виробленням та утриманням активного *p* та *pp*. Робота над виробленням та утриманням активного *f* та *ff*. Робота над нюансом *subito*. *Ключові слова:* динаміка, нюанси, стрій, мелодія, ансамбль, хорova партія.

Тема 5. Музичні темпи. Робота над темпами *adagio*, *largo*, *andante*. Робота над творами у швидкому темпі. Досягнення конкретної та чіткої вимови тексту в хорovих творах, що передбачають різні динамічні відтінки, зміни темпів. Робота над розвитком прийомів передачі агогіки, динаміки, штрихів, темпів. *Ключові слова:* темп, нюанси, стрій, мелодія, ансамбль, хорova партія.

Рекомендовані джерела:

Основна література: 1,1; 1,4; 1,6; 1,5.

Додаткова література: 2,2; 2,4; 2,3; 2,2.

Змістовий модуль 10. Ансамбль як категорія хорovого виконавства.

Тема1. Ансамбль у хорі – художня єдність сумісного виконання. Робота над ансамблем в хорovих творах гармонічного викладу. Робота над ансамблем в хорovих творах поліфонічного викладу. *Ключові слова:* темп, нюанси, стрій, мелодія, ансамбль, хорova партія.

Тема2. Ритмічний ансамбль. Робота над ритмічним ансамблем в хорovих творах гармонічного викладу. Робота над ритмічним ансамблем в хорovих творах поліфонічного викладу. *Ключові слова:* ритмічний ансамбль, нюанси, стрій, мелодія, ансамбль, хорova партія.

Тема 3. Вокальний ансамбль. Робота над вокальним ансамблем в хорovих творах гармонічного викладу. Робота над виробленням єдиної манери звуковидобування. Заокруглення звуку. *Ключові слова:* вокальний ансамбль, нюанси, стрій, мелодія, ансамбль, хорova партія.

Тема 4. Тембровий ансамбль. Темброві характеристики голосу в творах різних за змістом і художньо - образним характером. Робота над розвитком вміння користуватися „фарбами” хорovої звучності в залежності від характеру і стилю твору (звучання близьке і світле, глибоке і затемнене, тощо). *Ключові слова:* тембр голосу, характер хорovого твору, вокальний ансамбль, нюанси, стрій, хорova партія.

Рекомендовані джерела:

Основна література: 1,1; 1,4; 1,6; 1,5.

Додаткова література: 2,2; 2,4; 2,3; 2,2.

Змістовий модуль 11. Вдосконалення навичок та знань, набутих в попередні роки навчання. Застосування всіх типів вокально-хорового дихання.

Тема1.Робота над хорами а саррелла, змістом якої є опрацювання компонентів хорової звучності – хорового строю та ансамблю. Робота над творами навчального репертуару. Хорові твори М.Леонтовича. Хорові твори К. Стеценка. *Ключові слова:* хор, вокальний ансамбль, нюанси, стрій, хорова партія.

Тема2. Продовження роботи над ланцюговим диханням, різними прийомами атаки звукоутворення. Робота над творами навчального репертуару. Хорові твори зарубіжних композиторів. *Ключові слова:* хор, вокальний ансамбль, нюанси, стрій, хорова партія.

Тема 3. Спів багатоголосних творів у гармонічному й поліфонічному викладі, відхилення в інші тональності. Робота над творами навчального репертуару. Робота над елементами хорової звучності.

Ключові слова: характер твору, нюанси, хорова партія, ансамбль.

Тема 4. Вдосконалення спілкування з хоровим колективом. Робота над інтонацією, ансамблем, дикцією в хорових творах. Робота над творами навчального репертуару. *Ключові слова:* хорові твори, нюанси, хорова партія, ансамбль.

Рекомендовані джерела:

Основна література: 1,1; 1,3; 1,6; 1,8.

Додаткова література: 2,2; 2,4; 2,3; 2,7.

Змістовий модуль 12.Становлення виконавського задуму в процесі самостійної роботи диригента над хоровим твором.

Тема 1. Основні етапи освоєння хорового твору диригентом. Вдосконалення навичок та знань, набутих в попередні роки навчання. Робота над творами навчального репертуару. *Ключові слова:* хорові твори, нюанси, хорова партія, ансамбль.

Тема 2. Аналіз хорового твору.Теоретичний аналіз творів державного екзамену. Вокальний аналіз хорових творів концертної програми. *Ключові слова:* заокруглення звуку, фраза, період, мотив, ансамбль.

Тема 3. Диригентсько-технічне опанування хорового твору. Вдосконалення навички роботи з хоровим колективом. Диригування хорових творів державного

екзамену. *Ключові слова:* диригентський жест, диригентська схема, хоровий твір, хор.

Тема 4. Загальний план художнього виконання: агогіка, динаміка, музичне фразування, вокально-темброва виразність. Робота над музичним образом: хорового твору. Робота над художнім ансамблем хорових творів. *Ключові слова:* музичним образ хорового твору, ансамбль, диригентський жест, диригентська схема, хоровий твір, хор.

Рекомендовані джерела:

Основна література: 1,1; 1,4; 1,6; 1,8.

Додаткова література: 2,2; 2,4; 2,3; 2,6.

Змістовий модуль 13. Основи репетиційної роботи диригента з хоровим колективом.

Тема 1. Розучування твору з хором. Робота над унісонним ансамблем. Робота над гармонічним ансамблем в творах навчального репертуару. Робота над елементами хорової звучності. *Ключові слова:* хоровий твір, ансамбль, репертуар, диригентський жест, хор.

Тема 2. Основні педагогічні принципи в роботі з хоровим колективом. Аналіз хорового твору. Гра хорової партитури. Професійні якості диригента хору. *Ключові слова:* педагогічні принципи, хоровий твір, характер твору, диригент.

Тема 3. Роль диригентського жесту та різноманітних допоміжних прийомів в процесі розучування твору. Диригентський жест. Вступ та зняття на різні долі такту. Показ пауз в хоровому творі. Показ пунктирного ритму в хоровому творі.

Ключові слова: диригентський жест, пауза, зняття, афтакт.

Тема 5. Особливості роботи над одним твором і над цілою програмою. Загальний аналіз хорового твору. Теоретичний аналіз хорового твору. Вокально-хоровий аналіз хорового твору. Аналіз диригентського жесту в хоровому творі. *Ключові слова:* диригентський жест, вокально-хоровий аналіз, теоретичний аналіз хорового твору.

Тема 6. Види вокальних вправ в хоровому колективі. Розспівування хорових партій та хорових груп. Розспівування голосних звуків. Розспівування з закритим ротом (мелодичне та гармонічне). *Ключові слова:* хоровий колектив, розспівування хору, хорова партія, діапазон.

Тема 7. Особливості хорових жанрів. Академічні хори. Народні хори. Національні форми народного хорового співу. Основні структурні риси народних хорів в залежності від місцевих традицій. Оперні хори. *Ключові слова:* хоровий колектив, жанр, народний хор, академічний хор.

Тема 8. Камерний хор як тип сучасного хорового колективу. Культурно-історичні передумови виникнення камерного хорового виконавства. Художньо-стильові та організаційні засади сучасного камерного хору. Стилістичні ознаки камерного хорового виконавства. Вибір репертуару. *Ключові слова:* камерний хор, жанр, хоровий репертуар, кількісний склад хору.

Тема 9. Процес підготовки диригента до роботи з хоровим твором. Поняття виконавської інтерпретації. Аналіз хорового твору. Основні етапи освоєння хорового твору диригентом. Принципи роботи над авторським текстом. *Ключові слова:* інтерпретація, диригент, хор, авторський текст.

Тема 10. Виконавська інтерпретація хорового твору. Загальний план художнього виконання: агогіка, динаміка, музичне фразування, вокально-темброва виразність. Диригентсько-технічне опанування хорового твору. Основні риси виконавської інтерпретації хорового твору. *Ключові слова:* інтерпретація, диригент, хор, хоровий твір, агогіка, динаміка.

Рекомендовані джерела:

Основна література: 1,1; 1,4; 1,6; 1,8.

Додаткова література: 2,2; 2,4; 2,3; 2,7.

Змістовий модуль 14. Стильові особливості хорової духовної музики

Тема 1. Усвідомлення сутності головних служб релігійно-духовної культури. Драматургія основних релігійних служб. Хорові твори літургії, всеночної, меси. *Ключові слова:* хор, літургія, всенічна, меса.

Тема 2. Жанри православного Богослужіння та виконавська інтерпретація хорових творів. Духовний хоровий концерт. Структура та особливості виконання. Музичний ряд Літургії, її структура та особливості. Композиційна структура Всеночної. *Ключові слова:* хор, духовний концерт, регент, хоровий спів.

Тема 3. Творчість М. Леонтовича у роботі студентського хорового колективу. Духовна музика М.Леонтовича. Робота над духовними хоровими творами М.Леонтовича. *Ключові слова:* студентський хоровий колектив, духовна хорова музика, характер твору.

Тема 4. М.Леонтович – майстер хорових обробок. Особливості диригентського втілення обробок українських народних пісень М.Леонтовича. Використання хорових обробок М.Леонтовича у музичній практиці загальноосвітніх шкіл. Інтерпретація хорових мініатюр М.Леонтовича. *Ключові слова:* студентський хоровий колектив, духовна хорова музика, характер твору.

Тема 5. Формування навичок роботи диригента з творами шкільного репертуару. Методи відносної сольмізації у роботі з дитячим хоровим колективом. Моделювання процесу розучування шкільного хорового твору. Вокально-хоровий репертуар для школярів різних вікових груп. *Ключові слова:* сольмізація, дитячий хоровий колектив, вокально-хоровий репертуар.

Тема 6. Методи самостійної роботи щодо вивчення хорової партитури. теоретичні методи засвоєння хорової партитури. Попереднє ознайомлення диригента з хоровою партитурою. Вивчення засобів музичної виразності хорового твору в процесі його аналізу. *Ключові слова:* хорова партитура, диригент, засоби музичної виразності, аналіз хорового твору.

Рекомендовані джерела:

Основна література: 1,1; 1,4; 1,6; 1,5.

Додаткова література: 2,2; 2,4; 2,3; 2,2.

Модуль 15. Методичні основи роботи з дитячим хором

Тема 1. Специфіка вокальної роботи в дитячому хорі. Робота над творами навчального репертуару (твори для дитячого хору). Основні принципи роботи з дитячим хоровим колективом. Фізіологічні особливості дітей молодшого шкільного віку.

Ключові слова: репертуар, дитячий хор, мутація голосу, діапазон.

Тема 2. Роль свідомості й слуху в вокальній роботі з хором. Активізація вокального слуху в роботі з хоровим колективом. Вокально-технічні вправи. Робота над творами навчального репертуару. *Ключові слова:* слух, вокальна робота, репертуар, діапазон.

Тема 3. Методологія репетиційно-виконавського процесу. Зовнішні та внутрішні механізми творчого спілкування. Регуляція емоційного стану диригента в процесі концертного виступу. Робота над творами навчального репертуару. *Ключові слова:* емоційний стан, хоровий колектив, диригент, репертуар.

Тема 4. Проблеми ансамблю, строю та дикції в дитячому хорі. Вокально-технічні вправи для вироблення чіткої дикції в дитячому хорі. Основні принципи роботи над унісонним ансамблем у дитячому хорі. *Ключові слова:* дитячий хор, унісонний ансамбль, диригент, репертуар.

Тема 5. Організаційні моменти концертної діяльності хору. Режим поведінки напередодні концерту. Артистичний талант диригента хору. Аналіз концертного виконання. Робота над навчальним репертуаром. *Ключові слова:* концерт, диригент, репертуар, хор.

Тема 6. Механізми творчого спілкування. Зовнішні та внутрішні механізми творчого спілкування. Типи керування хоровим колективом. Ефективні засоби спілкування диригента з хором. *Ключові слова:* диригент, хоровий колектив, емоційна складова творчого спілкування.

Рекомендовані джерела:

Основна література: 1,1; 1,4; 1,6; 1,5.

Додаткова література: 2,2; 2,4; 2,3; 2,2.

6. Контроль навчальних досягнень.

Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1.		Модуль 2.	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування практичних занять	1	13	13	13	13
Робота на практичному занятті	10	13	130	13	130
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Разом:	36	27	168	27	168
Максимальна кількість балів:336					
Розрахунок коефіцієнта:3.36					

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 3.		Модуль 4.		Модуль 5		Модуль 6	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість
Відвідування практичних занять	1	14	14	6	60	6	60	6	60
Робота на практичному занятті	10	14	140	6	60	6	60	6	60
Виконання модульної роботи	25	-	-	1	25	-	-	1	25
Разом:	36	28	154	13	145	12	120	13	145
Максимальна кількість балів: 564									
Розрахунок коефіцієнта: 5.64									

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 7.		Модуль 8.		Модуль 9		Модуль 10	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість
Відвідування практичних занять	1	14	140	6	60	6	60	6	60
Робота на практичному	10	14	140	6	60	6	60	6	60

занятті									
Виконання модульної роботи	25	-	-	1	25	-	-	1	25
Разом:	36	28	180	13	145	12	120	12	145
Максимальна кількість балів: 590									
Розрахунок коефіцієнта: 5.9									

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 11.		Модуль 12.	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування практичних занять	1	8	8	6	6
Робота на практичному занятті	10	8	80	6	60
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Разом:	36	17	113	26	91
Максимальна кількість балів: 204					
Розрахунок коефіцієнта: 2,4					

Вид діяльності студента	М а к	Модуль 13.	Модуль 14.	Модуль 15
-------------------------	-------	------------	------------	-----------

		Кількість одиниць	Максималь на кількість	Кількість одиниць	Максималь на кількість	Кількість одиниць	Максималь на кількість
Відвідування практичних занять	1	10	10	26	26	17	17
Відвідування лекцій	1	-	-	20	20	-	-
Робота на практичному занятті	10	10	100	26	260	17	170
Виконання модульної роботи	25	4	100	2	50	4	100
Разом:	36	24	210	74	356	38	287
Максимальна кількість балів:853							
Розрахунок коефіцієнта:8.53							

Модульний контроль здійснюється у вигляді контрольного заняття.

6.1. Орієнтовний перелік завдань для модульного контролю

1 семестр: контрольне заняття 1 : виконання 2-х творів: спів одного твору *a capella* (сольно); спів одного твору із супроводом сольно.

2 семестр: контрольне заняття 2: виконання 3-х творів: спів одного твору *a capella* із тактуванням сольно; спів двох творів із супроводом, з дотриманням нюансування та динамічних відтінків (сольно) .

3 семестр: контрольне заняття 1: виконання 3-х творів; спів двох хорових творів *a capella* в дуеті з іншим голосом хорової партії; спів одного хорового твору із супроводом (сольно).

4 семестр : контрольне заняття 1: виконання 4-х творів: спів двох хорових творів *a capella* в ансамблі з іншими голосами хорових партій; спів двох хорових творів із супроводом в дуеті з іншим голосом хорової партії.

контрольне заняття 2 : спів хорових творів а саpella в квартеті з репертуару державного іспиту.

7. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Максимальна кількість балів - 25	Критерії оцінювання
25-20	Спів хорових творів виконано якісно (90% - 100% дотримання чистоти інтонування, високої співацької позиції, правильної артикуляції).
19-15	Спів хорових творів виконано з достатньо високим рівнем (89% - 75% дотримання чистоти інтонування, високої співацької позиції, правильної артикуляції).
14-10	Спів хорових творів виконано з середнім рівнем (74% - 50% часткова вірність інтонування, низька співацька позиція, нечітка артикуляція)
0	Спів хоровий творів виконано на низькому рівні (49%, відсутність інтонування, низька співацька позиція, не вірна артикуляція).

Модульний контроль проводиться в практичні форми: спів хорових творів.

7.1. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Залік. Виставляється за результатами набраних балів.

7.2. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	90-100
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

8. Навчально-методична карта дисципліни

Разом: 30 год., практичні заняття – 30год, ПК – 2 год. **Всього – 231 балів, коефіцієнт – 2.31**

Назва модуля	Змістовий модуль 1. Основи вокально-хорового мистецтва				Змістовий модуль 2. Звукоутворення як виконавський засіб вокально-хорового мистецтва			
Кількість балів за Модуль	72				72			
Практичні заняття	Постава хориста, засвоєння елементів академічної манери співу..	Інтонування, горизонтальний стрій.	Інтонування звукоряду, тетрахорд	Інтонування звукоряду, тетрахордів.	Вдосконалення вокально-хорової техніки.	Опанування штрихів.	Вдосконалення елементів звучності.	Вокальна техніка – напрацювання якості звуку, строю, артикуляції, дикції
Практичні заняття	4 год	4год	4год	1год	4 год	4 год	4 год	1 год
Бали за відвідування	6 балів				6 балів			
Підсумковий контроль	1 год. - 12 балів				1 год. - 12 балів			

Назва модуля	Змістовий модуль 3. Звукоформування як культура та естетика академічного вокалу.						Змістовий модуль 4. Розвиток практичних навичок вокально-хорової дикції та артикуляції як осмисленої, грамотної вимови слів				
Практичні заняття	Ланцюговий спосіб дихання.	М'яка, тверда, придихова атака звука.	Знайомство з основами хорознавства.	Початкове формування навичок спілкування студентів з хоровим колективом.	Вокально-технічні вправи на розвиток гармонічного слуху.	Узгодження своєї партії в загально-хоровому звучанні.	Послідовність роботи над музичним твором: вступне слово до хорового твору, ознайомлення з піснею.	Активізація співацького дихання та атаки звуку.	Робота над кантиленою співу, досягати гнучкості і ухливісті голосу.	Спів в заданому хоровому творі окремі фрази, мелодичні і гармонічні фрагменти.	Вміти одночасно співати одну партію, грати іншу.
Практич.	9 год.	9 год.	10 год.	10 год.	10 год.	10 год.	12 год.	12 год.	12 год.	12 год.	10 год.
Види поточ	ПК 2 год.						ПК 2 год.				

9. Рекомендовані джерела

Основна (базова):

1. Бермес І.Л. Виховні засади хорового співу в процесі загального музичного виховання: навчальний посібник. – Дрогобич: Посвіт, 2013. – 57 с.
2. Гушоватий П.В. С.Ковальчин . Хорові твори. – Дрогобич: Відродження, 2015. – 53 с
3. Дем'яненко Н. Ю. Хрестоматія з диригування хором : навчальний посібник для студентів педагогічних університетів у 3 ч. / [уклад. Н. Ю. Дем'яненко]. – Полтава : Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка. – 2009. – Ч.. I. – 185 с.
4. Карпенко Є.В. Співає жіночий хор. Хрестоматія, хори без супроводу. СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2018. – 106 с.
5. Леонтович М. Хорові твори. К.- 1961.
6. Пігров К. Керівництво хором.- Київ.:Муз.Україна, 1999.
7. Степурко В. Царює Господь. Хорова бібліотека камерного хору "Київ". К.- 2014.
8. Стефіна Н.В. Хрестоматія з хорового диригування: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів : СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2015. – 167 с.

Додаткова:

1. Беркова-Житомирська Л.Г. Емоційний слух та його значення для майбутнього актора . Л. Беркова-Житомирська // Вісник Запорізького національного університету - 2016. – № 4. – С. 87-94
2. Ємельянов, В. В. Развитие голоса. Координация и тренинг [Текст] / В. В. Емельянов. Серия Мир медицины. - СПб.: Лань, 2014. - 192 с
3. Кифенко, А. М. (2016). Специфіка слухової діяльності майбутнього вчителя музичного мистецтва на заняттях навчального хорового колективу. Професійна мистецька освіта і художня культура: виклики ХХІ століття: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції. Київ, 563–570.
4. Кифенко, А. М. Експериментальна перевірка ефективності методики формування музично-слухової активності майбутніх учителів музичного мистецтва в навчальному хоровому колективі. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, 9 (83), С. 251–261.
5. Корінець З. До проблеми слухової діяльності та співацького інтонування в навчальному хорі майбутнього вчителя музики / Зіновій Корінець // Молодь і ринок : [щомісячний науково-педагогічний та економічний журнал]. — 2018. — № 4. — С. 112–124
6. Кузнецов Ю.М. Квазігармонійність співочого голосу.// Збірник наукових праць першого міжнародного міждисциплінарного конгресу «Голос». М., 2017 - С. 7-12.)
7. Методичні матеріали до курсу «Хорознавство і хорове аранжування» для студентів зі спеціальності 6.010103, 7.010103 – «Педагогіка і методика середньої освіти. Музика» /Укладач Н.Ю. Дем'янюк. – Полтава: ПДПУ імені В.Г. Короленка, 2017. – 32 с.

10.Додаткові ресурси:

<http://www.gnesin.ru/mediateka/2000>хороведение и методика работы с хором программа для музыкальных училищ

<http://hor.by/>монографіи по истории и теории хорового исполнительства

<http://ua.textreferat.com/> дисципліна «Хоровий клас» у професійній підготовці вчителя музики

<http://www.liveinternet.ru/> дитячий хор

Рекомендований репертуар для хорового класу

Твори із супроводом

George David Weiss, - «The Lion Sleeps Tonight»;

Hassler Leo. – «Cantate Domino»;

Бах Й. – хорал «Was Gott tut, das ist wohlgetam»;

Бах Й.-Гуно Ш. – «Ave Maria»;

Бріттен Б. – «Missa Brevis in D», «Ceremony of carols»;

Бусто Я. - «Kyrie»;

Вивальди А. - «Gloria», «Die sieben Worte», «Heiligmesse»;

Гайдн Й. - «Stabat Mater»;

Гершвін Д.- «Радість – ритм»;

Дж. Перголезі - «Magnificat»;

Ж.Бізе Хори з опери «Кармен»;

Монтеверді К. - «Missa brevis»;

Подгайц Е. - «Нью-Йоркская месса», «Missa veris», кантата «Как нарисовать птицу»; Райнбергер Й. – «Missa brevis in A-dur»;

Раттер Дж. - «Gloria»;

Скарлатті А. – «Stabat Mater»;

Твардовський Р. – «Virginum custos»;

Форе Г. «Реквієм» (окремі номери), «Cantique de Jean Racine»;

Чайковський П. - хор із опери «Чародейка» «Пойду ль я, вийду ль я»;

Чілкотт Д. – «Джазова месса».

Твори духовної музики без супроводу

Алексєєва А. – «Кондак Покрову Пресвятої Богородиці», «Аллилуя» «Ныне отпускаеши»;

Ведель А. - «Воскресіння день», «Нехай повні будуть уста наша», «Херувимская песнь»;

Вербицький М. - «Христос воскрес», «Отче наш»;
Бортнянський Д. - «Слава во вышних Богу»;
В. Калинников. - «Тобі співаємо»;
Працюк Б. – «Милость мира»;
Панов С. - «Свете тихий»;
Рахманінов С. – «Всенічна»;
Стеценко К. – «Достойно є», «Святий Боже»;
П. Чесноков. - «Свете тихий», «Благослови, душе моя Господа»; «Приидите,
ублажим Иосифа».

Твори українських композиторів

Бабич В. - «Гуцулята», «Вишиває осінь діткам рушничок»;
Гайдено І. - «Дивна ніч»;
Зубицький В. – «За нашим столдом»;
Кошиць О. – «Молитва за Україну»;
Леонтович М. - два хори з опери «На русалчин Великдень», «Ой гори, ой
світи», «Щедрик», «Ой сивая зозуленька»;
Лисенко М. – хорівий концерт «Камо піду от лица Твого Господи», «А вже
весна», «Ой не рости, кропе», «Коло Дунаєчку»;
Малий М. - «Ой ти красне літечко»;
Удовицький В. – «Вечір року»;
Яковчук О. - «Бурхливая річка»;
Ярунський С. – «Пори року».

Українські народні пісні в обробці:

Верьовки Г. - «Ой, літає соколенько»;
Волонтира В. - «По всьому світі»;
Кирейка В. - «Побратався сокіл»;
Кириліної І. - «Ой там на вершечку» ;
Колесси Ф. - «Пришол би-м я до вас»;
Кос-Анатольського А. – «Молодичка-чарівничка»;
Котко Д. - «Ой на горі вассилечки», « Пряла б – же я куделицю» ;
Кравцова Т. - «Ой посіяв дід овес»;
Лисенка М. - «Гей Волошин сіно косить», «Ой і не стелися, хрещатий
барвінку», «Розлилися круті бережечки», «Я молодий веселий птах»;
Людкевича С. – « Ой співаночки мої»;
Попова О. – «Вокаліз-поема»;
Пучка В. – «Ой дівчина- горлиця»
Соколовського Ю. - «Ой черчику та горобчику»;
Степового Я. - «Засвистали козаченьки»;
Стецюна М. - «Коляда»;

Філіпенко В. - «Веснянка»;

Фільц Б. - «Жук-жученко»; «Маринонька»;

Чембержі М. – «М'ята»;

Шамо І. – «Грає море зелене»;

Штогаренко О. – «Грушечка»;

Шух М. – «Усі зорі зеленіють»